

blive Østasiatisk Kompagni og Admiral Rechehieu, fordi de ikke i den Tid, Lands-tinget har haft Lovforslaget, har grebet Lejligheden til at stille Ændringsforslag. Ændringen var for øvrigt ikke af indgribende eller væsentlig Karakter, det var en lille ubetydelig Ændring, der stillede Selskaberne bedre, end de var stilledes i Forvejen. Saaledes gaar det i Regelen, at de Folk, som er interesserede i en Lov, bekymrer sig ikke det mindste om den, naar Lovforslaget fremsættes, først naar det skal vedtages, kommer de med deres Ændringsforslag, det kan Rigsdagen ikke gøre ved. I øvrigt vil Forholdet altid være det, at der ikke er et Lovforslag, i hvilket der ikke kan findes Ting at ændre. Vi har taget overordentlig skyldigt Hensyn til, hvad der er fremkommet fra den ene eller den anden Side, og det ærede Medlem kan i Sandhed ikke beklage sig over, at han ikke har faaet Lov til at udtale sig i tilstrækkelig Grad, i alt Fald vilde jeg i høj Grad beklage, om det ærede Medlem nogen Sinde skulde udtale sig mere, end han har gjort det ved dette Lovforslags Behandling.

Lillelund: Der vil som Regel, naar et Lovforslag vedtages i Rigsdagen, være en Del, som taler for, og en Del, som taler imod dets Vedtagelse, det gælder ikke mindst i de Overenskomststernes Tider, som hersker for Øjeblikket. Saaledes gaar det ogsaa med dette Lovforslag. Af Forhandlingen fremgaar det, at Lovforslaget ikke fuldt ud tilfredsstiller ret mange af Tingets Medlemmer, ja, maaske tilfredsstiller det slet ingen, jeg har i alt Fald ikke hørt nogen udtale, at det er fuldt ud tilfredsstillende. Mit Partis Ordfører har klarlagt, hvor meget der for ham taler for og imod Lovforslaget. Ved Afstemningen ved anden Behandling blev Ændringsforslag Nr. 1, ifølge hvilket Punkt 2 i § 1 udgaar, vedtaget. Dette Afsnit, om hvilket Ministeren, vistnok i øvrigt ganske rigtigt, udtalte, at det var ment og vistnok ogsaa i nogen Grad vilde have virket som en Betyggelse for Andelsvirksomhederne, er stemt ud, uden at der er sat noget andet i Stedet. Det forekommer mig, at det første Punkt i § 1 ikke er fuldkommen klart, og at det efter den højtærede Ministers og den ærede Ordførers Udtalelser bliver endnu mere uklart, hvad der menes hermed. Jeg beklager i høj Grad Resultatet af Afstemningen, efter min Mening kan man ikke byde Andelsvirksomhederne en Lov, med Hensyn til hvilken der ikke

er Enighed om, hvorvidt Andelsvirksomhederne falder ind derunder eller ej. Disse Virksomheder har haft saa stor Betydning for vort Folk og saa stor Betydning som Regulator overfor Kapitalen og overfor Monopolerne, at man bør give dem bedre Vilkaar, end dette Lovforslag giver dem.

Det har jo vist sig under den nuværende Krigssituation, at Kapitalen og Monopolerne i allerhøjeste Grad har forøget deres Udbytte. Det har vist sig, at selv den allerstærkeste Statsmagt ikke har kunnet regulere i en saadan Grad, at Flertallet her i denne Sal har kunnet føle sig tilfreds dermed. Jeg tror ikke, der er nogen anden Regulator end Andelsvirksomheden, men naar det er Tilfældet, maa man byde den en Lov, som er klarere affattet end denne. Som Følge deraf maa jeg til Trods for, at alle mit Partis Udvalgsmedlemmer anbefaler at sige: „Stemmer ikke“, anbefale at stemme imod Lovforslaget.

Birch: Jeg beklager i høj Grad, hvis jeg har brugt Udtryk, der har virket saarende. Jeg maa formode, at et eller andet saadant er faldet mig i Munden, siden den højtærede Formand har fundet Anledning til at paatale mine Udtryk. Jeg har søgt i min Erindring at gennemgaa, hvad jeg sagde, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at der maa være sigtet til, at jeg har brugt det Udtryk, at Behandlingsmaaden af dette Lovforslag var uværdig for dette høje Ting. Jeg vil dertil sige, at hvis jeg har brugt Udtrykket uværdig, er det maaske en ikke helt forsvarlig Forkortelse. Det, jeg ønskede at sige, var, at efter min Mening har den Behandling, for hvilken det foreliggende Lovforslag har været Genstand i Folketingets Udvalg, ikke været dette Ting helt værdig. Jeg holder meget af at udtrykke mig kort og er derfor maaske kommet til at bruge et for stærkt Udtryk. Og jeg ønsker i saa Fald at gøre Undskyldning derfor.

Formanden: Det ærede Medlem udtalte, at det var forjasket Arbejde. Det var det, jeg tænkte paa, da jeg paatalte det ærede Medlems Udtalelser.

Birch: Jeg skal selvfølgelig ikke protestere mod den højtærede Formands Afgørelse, men maa dog hos mig selv beholde min Opfattelse af, hvad man kan sige om en Sag som denne og hvad ikke. Jeg gaar videre og vender mig til den ærede Ordfører (Rørdam), der paaviste, at Udvalget